

Inhoudsopgave

VOORWOORD.....	4
1. IDENTITEIT, VISIE, DOELEN EN OPVOEDING.....	5
1.1 Identiteit.....	5
1.2 Visie op opvoeding.....	5
1.2.1 Visie op de ontwikkeling van het kind.....	5
1.3 Pedagogisch doel en de subdoelen.....	6
1.3.1 Pedagogisch doel.....	6
1.3.1 Subdoelen.....	6
2. KIJK OP ONTWIKKELING.....	8
2.1 Verloop van de ontwikkeling.....	8
2.2 Lichamelijke ontwikkeling.....	8
2.2.1 Seksualiteit.....	9
2.3 De sociaal-emotionele ontwikkeling.....	9
2.3.1 De sociale ontwikkeling.....	10
2.3.2 De emotionele ontwikkeling.....	11
2.3.3 De geloofsontwikkeling.....	11
2.4 Cognitieve ontwikkeling.....	11
2.4.1 Taal.....	12
2.4.2 Denken.....	12
2.4.3 VVE programma.....	13
2.5 Creatieve ontwikkeling.....	13
2.6 Persoonlijkheidsontwikkeling.....	13
3. PLAATSING.....	14
3.1 De groepsindeling.....	14
3.2 Personeel.....	14
3.3 Plaatsing.....	14
3.4 Wennen.....	15
3.5 Informatie uitwisseling.....	15
4. DE DAG.....	16
4.1 Dagindeling.....	16
4.2 Slapen en rusten.....	16
4.3 Spelen en activiteiten.....	16

4.3.1	<i>Muzikale spelvormen, drama en expressie</i>	16
4.3.2	<i>Thema gericht werken</i>	17
4.4	Open deuren beleid.....	17
4.5	Speelgoedbeleid	17
4.6	Uitstapjes.....	17
4.7	Milieu en natuur	18
5.	ETEN EN DRINKEN	19
5.1	Eten en drinken	19
5.2	Dieet, allergie, andere culturen.....	19
5.3	Feesten en trakteren	19
5.4	Inkoop, bereiding en bewaren	20
6.	VERSCHONEN, TOILETGANG EN ZINDELIJK WORDEN	21
7.	HET KIND.....	22
7.1	Observeren	22
7.2	Corrigeren en belonen.....	22
7.3	Zieke kinderen	23
7.4	Betrokkenheid van kinderen	23
8.	INFORMATIE TUSSEN OPVANG EN OUDERS	24
8.1	Individuele contacten	24
8.2	Schriftelijke informatie	24
8.3	Ouderbijeenkomsten.....	24
8.4	Externe informatie.....	24
8.5	Oudercommissie.....	25
8.6	Klachtenprocedure	25
9.	INDELING VAN DE RUIMTE	26
9.1	Binnenruimten.....	26
9.2	Buitenruimten	26
10.	VEILIGHEID EN HYGIENE	27
10.1	Calamiteitenplan en ontruimingsplan.....	27
10.2	Bedrijfshulpverlening	27
10.3	EHBO.....	27
10.4	Jaarlijkse inspectie.....	27
10.4.1	Veiligheidsmaatregelen op de groepen	27
10.4.2	Veiligheid en slapen.....	28

10.4.3 Veiligheid en buiten spelen	28
10.4.4 Veiligheid en uitstapjes	29
10.4.5 Veiligheid en kwetsbare kinderen	29
Bijlage 1 Specifieke kenmerken kdv de Waterjuffer	30
Bijlage 2 Beleid /Protocollen horende bij pedagogisch werkplan.....	32

VOORWOORD

Christelijke Kinderopvang Ikke streeft naar het bieden van kwalitatief goede kinderopvang.

In dit uitgebreide pedagogisch werkplan komt tot uitdrukking hoe wij naar kinderen kijken en hoe wij met hen omgaan. Met dit pedagogisch beleid hopen wij u als ouder(s)/verzorgers inzicht in de werkwijze en het opvoedingsklimaat van Christelijke Kinderopvang Ikke te geven. Een werkwijze die moet leiden tot een plek waar kinderen het fijn vinden om te verblijven en waaraan u als ouders uw kind met een gerust hart kunt toevertrouwen.

Het vastleggen van de gang van zaken middels een pedagogisch werkplan beschouwen wij als onderdeel van het leveren van kwaliteit. Zo weet iedereen waar hij aan toe is en wat men wel en niet kan verwachten. Daarnaast is Christelijke Kinderopvang Ikke bezig met het aanleggen van een kwaliteitssysteem HKZ (harmonisatie kwaliteitsbeoordeling in de zorgsector) waarin alle procedures en protocollen op een eenduidige manier zijn vastgelegd en worden uitgevoerd.

In het pedagogisch werkplan beschrijven we hoe we werken aan de 4 competenties die worden genoemd in de Wet Kinderopvang, namelijk de emotionele veiligheid, persoonlijke competentie, sociale competentie en de overdracht van waarden en normen.

We kijken kritisch naar ons eigen pedagogisch handelen. Door te evalueren en nieuwe ontwikkelingen te blijven volgen passen we het beleid waarnodig aan. Zo blijft het pedagogisch werkplan actueel en bruikbaar voor alle betrokkenen.

Voor de kinderen van de buitenschoolse opvang is een apart pedagogisch werkplan geschreven. Het pedagogisch werkplan is in eerste instantie bedoeld om ouders*, pedagogisch medewerkers, stagiaires, stagecoördinatoren en andere belangstellenden te informeren over de gang van zaken bij Christelijke Kinderopvang Ikke. De meest recente versie van het pedagogisch werkplan is op de website te downloaden.

Alle protocollen waarin in dit werkplan naar wordt verwezen, liggen te allen tijden ter inzage op de locaties of bij de locatiemanager.

We wensen u veel leesplezier.

Christelijke Kinderopvang Ikke
Maart 2011

* waar ouders staat kunt u ook verzorgers lezen.

1. IDENTITEIT, VISIE, DOELEN EN OPVOEDING

Onze identiteit en visie is ons uitgangspunt geweest voor het opzetten van Christelijke Kinderopvang Ikke. Wij willen ons duidelijk onderscheiden en profileren maar hanteren geen toelatingseisen.

1.1 Identiteit

Christelijke Kinderopvang Ikke heeft een christelijke grondslag. Dat houdt in dat wij naast de gebruikelijke verhalen en kinderliedjes ook verhalen uit de bijbel vertellen en Bijbelse liedjes zingen. Verder leven we bewust met de kinderen naar de christelijke feesten toe en bidden en danken we gezamenlijk voor het eten. We hanteren christelijke waarden en normen zoals liefde en respect voor elkaar, het helpen van elkaar, vriendelijkheid, vergeven, eerlijk zijn, geduldig zijn, mildheid, trouw, tederheid en zelfbeheersing.

Alle kinderen zijn welkom bij ons.

De christelijke grondslag van "Ikke" heeft ook gevolgen voor het aanname beleid van nieuwe personeelsleden. Zij dienen affiniteit te hebben met de christelijke levensovertuiging die aansluit op onze visie en dragen dit actief uit op de groepen.

We zijn er van overtuigd dat wij kinderen, hoe jong ze ook zijn, mogen vertellen over Jezus, dat Jezus van alle kinderen houdt en een relatie met de kinderen wil. We hopen dat dit er toe zal leiden dat het kind zoveel hoort en leert over Gods liefde voor de mensen en kinderen, dat er daarna een steeds groeiend verlangen zal zijn om daar meer over te horen en te leren. In de bijbel (Mattheüs 19:13-15) staat: *Later brachten enkele mensen hun kinderen bij Jezus. Zij wilden graag dat Hij zijn handen op hen zou leggen en voor hen zou bidden. Maar de discipelen zeiden dat zij Hem niet mochten lastig vallen. "Laat de kinderen toch bij mij komen", zei Jezus. "Houdt ze niet tegen, want het koninkrijk van de hemelen is ook voor hen." Hij legde zijn handen op hun hoofdjes en zegende hen voordat Hij verder ging.*

1.2 Visie op opvoeding

Ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding en verzorging van hun kinderen. We zijn van mening dat het gezin de plaats is waar de opvoeding moet plaatsvinden. De zorg voor de opvoeding wordt tijdelijk aan ons overgedragen. Onze visie op opvoeden is dat wij aansluiten bij het kind en zijn mogelijkheden.

1.2.1 Visie op de ontwikkeling van het kind

We gaan er van uit dat kinderen de behoefte hebben zich te ontwikkelen, ieder op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo, afhankelijk van aanleg en temperament. Voor het optimaal kunnen ontwikkelen en ontplooien is een veilige en vertrouwde ruimte nodig. Christelijke Kinderopvang Ikke biedt daar dan ook speciaal ingerichte ruimtes voor, geheel aangepast aan kinderen in ontwikkeling. De eerste aanzet tot ontwikkelen komt vaak uit de kinderen zelf. Professioneel opgeleide pedagogisch medewerkers kunnen de kinderen in hun ontwikkeling begeleiden door het kind te stimuleren, te motiveren en te bemoedigen in hun vaardigheden. Praktisch gezien kunnen we de kinderen nieuwe uitdagingen aanreiken en spelsituaties uitbreiden ter bevordering van de ontwikkeling. Omdat juist jonge kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar zich sterk ontwikkelen, bieden wij kinderen de mogelijkheid aan, zich op alle onderdelen van hun ontwikkeling te kunnen

ontplooiën: de lichamelijke-, de sociaalemotionele-, de cognitieve-, de creatieve- en de ontwikkeling van hun identiteit en zelfredzaamheid. Deze vijf ontwikkelingsgebieden dragen bij aan de totale persoonlijkheidsontwikkeling.

Wanneer er een stagnatie in de ontwikkeling optreedt, is het de taak van de pedagogisch medewerkers dit te signaleren en de nodige maatregelen te treffen. Dit zal altijd in overleg met de ouders plaatsvinden.

1.3 Pedagogisch doel en de subdoelen

1.3.1 Pedagogisch doel

Het hoofddoel van Christelijke Kinderopvang Ikke is als volgt:

“Ikke” is de plek waar je jezelf mag zijn.

Het pedagogische doel wat hierop aansluit is dat kinderen zich in een vertrouwde omgeving, op hun eigen passende manier en zo optimaal mogelijk, kunnen ontplooiën tot zelfstandige en evenwichtige personen die respect hebben voor zichzelf en voor anderen.

Wil een kind zijn eigen mogelijkheden en grenzen kunnen ontdekken dan is er een omgeving nodig waarbij de sfeer en de pedagogisch medewerkers de kinderen veiligheid en vertrouwen geven. Om dit te kunnen bereiken kijken en luisteren wij goed naar de kinderen. Wij sluiten aan bij het kind en zijn mogelijkheden.

1.3.1 Subdoelen

Het pedagogisch werkplan is gebaseerd op de vier pedagogische basisdoelen die in de Wet Kinderopvang zijn omschreven (prof. J.M.A. Riksen-Walraven). Deze doelen zijn gericht op het geven aan kinderen van:

- Een gevoel van emotionele veiligheid
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie
- De kans om zich waarden en normen, de “cultuur” van een samenleving eigen te maken

Hieruit halen we de volgende subdoelen:

1. We begeleiden kinderen in een klimaat van (emotionele) veiligheid.

De basis van al het pedagogisch handelen van de groepsleiding is het bieden van een gevoel van veiligheid aan het kind. Hierbij is een vertrouwensrelatie met de groeps pedagogisch medewerker onmisbaar. Vaste rituelen, ritme en regels zorgen ervoor dat kinderen zich zeker voelen. Vanuit een veilige basis durven en kunnen zij de wereld gaan ontdekken. Persoonlijk contact met leeftijdsgenootjes dragen bij tot het verkrijgen van een veilig gevoel. Kinderen zullen vanuit een veilig gevoel op allerlei ontwikkelingsgebieden zich meer ontwikkelen en de omgeving gaan ontdekken.

2. We helpen kinderen zichzelf te leren kennen, zelfstandig te worden en een positief zelfbeeld te hebben (persoonlijke competentie).

Elk kind is uniek en waardevol. Wij accepteren kinderen zoals ze zijn en wij hebben vertrouwen in het vermogen van kinderen. Kinderen hebben vanaf hun geboorte een innerlijke motivatie om te leren lopen, praten, en contact te maken met anderen. Zij leren wat nodig is voor het leven. Kinderen leren binnen het eigen vermogen, tempo en op een geheel eigen wijze. Het eigen en unieke ontwikkelingstempo van het kind is voor ons maatgevend in de begeleiding van de kinderen. Kinderen worden in hun ontwikkeling gestimuleerd, zoals de lichamelijke ontwikkeling, de verstandelijke ontwikkeling en emotionele ontwikkeling.

3. We bieden kinderen ruimte om sociale ervaringen op te doen , waardoor sociale vaardigheden verworven worden (sociale competentie).

Elk kind krijgt individuele zorg en aandacht. Ook de groep heeft een belangrijke functie, want kinderen maken deel uit van de samenleving. Wij zien het kindercentrum als een samenleving in het klein waar kinderen kunnen oefenen. Dit gebeurt natuurlijk met vallen en opstaan. Wij stellen kinderen in de gelegenheid om vanuit het kindercentrum de wereld om hen heen te ontdekken. Kinderen leren hiervan en ook van elkaar, voor nu en later. Het kennismaken met andere volwassenen en kinderen, het respecteren van anderen en het opkomen voor eigen belang zijn belangrijke toegevoegde waarden van het samenzijn in een groep. In de groep worden deze vaardigheden gestimuleerd door bijvoorbeeld elkaar helpen, speelgoed samen op te ruimen en het vieren van feestelijke gebeurtenissen.

4. We brengen kinderen normen en waarden bij.

Wij vinden normen en waarden van groot belang. Het eigen maken van normen en waarden maakt onderdeel uit van de morele ontwikkeling. Binnen en buiten de groep doen zich situaties voor waar kinderen hierin/mee kunnen leren. Bijvoorbeeld pijn en verdrietige situaties, ruzie of een andere maatschappelijke gebeurtenis. Door de reacties van de groepsleiding op dit soort situaties ervaart een kind wat wel en niet goed is. Het eigen gedrag van de groepsleiding heeft hierbij dus een belangrijke voorbeeldfunctie.

Wij keuren agressief gedrag (zowel verbaal, non-verbaal als fysiek) af voor kinderen maar ook voor alle volwassenen waar het kind mee te maken krijgt (groepsleiding en ouders).

De uitwerking van bovenstaande doelen zijn in de werkplan beschreven.

2. KIJK OP ONTWIKKELING

In de eerste vier jaar van het leven ontwikkelt een kind zich van hulpbehoevende baby tot een peuter en tot een schoolkind dat, als de ontwikkeling voorspoedig verlopen is, met zelfvertrouwen de wereld tegemoet treedt en zich aardig kan redden. De eerste jaren worden algemeen beschouwd als een cruciale periode voor de ontwikkeling van het kind op velerlei gebied.

2.1 Verloop van de ontwikkeling

De ontwikkeling van kinderen verloopt niet bij elk kind op dezelfde wijze. Ieder kind heeft een eigen tempo en kent bepaalde gebieden waarop het zich meer of minder ontwikkelt. Ieder kind heeft ook een groot potentieel aan mogelijkheden in zich. De situatie waarin het kind opgroeit en de mensen die het kind omringen spelen een belangrijke rol in de manier waarop die mogelijkheden worden gerealiseerd en in welk tempo dat het gebeurt. Het kinderdagverblijf levert hieraan een belangrijke bijdrage.

De situatie in het kinderdagverblijf is er op gericht om kinderen in een veilige en prettige omgeving de dag te laten doorbrengen. Hierbij wordt zowel in groepsverband als individueel, o.a. door het gebruik van observatie en het VVE-programma* Puk & Ko, bewust aangesloten op de ontwikkelingsfase waarin het kind zich bevindt. (* VVE staat voor: voor- en vroeg- schoolse educatie).

Buiten de dagelijkse verzorging van kinderen, biedt de omgeving een stimulans aan kinderen om zich zowel lichamelijk, sociaal-emotioneel, creatief, taalvaardig en verstandelijk te ontwikkelen. Maar ook biedt het een klimaat waar kinderen zich bewust worden van christelijke normen en waarden, waarbij de eigenheid van ieders (culturele) achtergrond gerespecteerd wordt.

In de ontwikkeling van de kinderen vallen de navolgende deelgebieden te onderscheiden:

1. lichamelijke ontwikkeling
2. sociaal-emotioneel ontwikkeling
3. cognitieve ontwikkeling
4. creatieve ontwikkeling
5. ontwikkeling identiteit en zelfredzaamheid

Hieronder zullen we elk van de ontwikkelingsgebieden uitwerken en aangeven hoe wij de kinderen hierin zullen stimuleren en begeleiden. Tevens zullen we aangeven hoe we de randvoorwaarden voor een veilige en vertrouwde omgeving vormgeven door een bewust speelgoedbeleid te hanteren, zie hiervoor ook paragraaf 4.5 speelgoedbeleid.

2.2 Lichamelijke ontwikkeling

Dit is de ontwikkeling van de motoriek, van de zintuigen en van het lichaamsbesef. De coördinatie en het samen bewegen van romp, armen en benen heet de grove motoriek. De grove motoriek wordt gestimuleerd door materialen als het dans- en bewegingsspel. Kleine kinderen hebben veel belangstelling voor herhaling, de peuter voelt vooral. In het kinderdagverblijf zijn uitdagende spelmogelijkheden. Het kind moeten kunnen klauteren, glijden en springen waardoor het de eigen mogelijkheden leert kennen. Het kind leert onder meer omgaan met hoogteverschillen en gevaar. De materialen zoals tafels, banken en aankleedmeubels zijn zo ontworpen dat de zelfstandigheid van het kind gestimuleerd kan worden. Zo hebben de aankleedmeubels bijvoorbeeld een uittrekbare trap

waardoor kinderen, die kunnen lopen, onder begeleiding naar het verschoonkussen kunnen klimmen. Ledikanten hebben een deur met een schuifslot waardoor kinderen, onder begeleiding, zelfstandig in en uit bed kunnen kruipen. Kinderen die al kunnen lopen en slapen in een hoogslaper maken gebruik van een trapje waarmee ze, onder begeleiding, in bed klimmen.

De fijne motoriek omvat kleine bewegingen die coördinatie tussen ogen en handen vereisen. Het kind gaat naar voorwerpen grijpen, pakken, en iets in de mond te stoppen. De fijne motoriek ontstaat onder meer in het fysieke contact met de leidster en wordt gestimuleerd door materialen als kleurtjes, kralen, insteeknoppen en puzzels. Bij baby's wordt dat gestimuleerd door rammelaars en door het doen van spelletjes en babygym.

Bij de ontwikkeling van de motorische vaardigheden wordt gebruik gemaakt van uitdagend speelmateriaal, spelcontact en van de voorbeeldfunctie van bewegingsgedrag van de mensen, de pedagogisch medewerkers om hen heen.

Pedagogisch medewerkers van Christelijke Kinderopvang Ikke volgen de ontwikkeling van elk kind middels observatielijsten en bieden steeds passende activiteiten aan. Kinderen leren hun lichaam te bewegen. Het is noodzakelijk om de kinderen hier de mogelijkheid en de ruimte voor te geven, zodat zij in staat zijn zich in hun bewegingen te ontwikkelen. Wanneer het kind bepaalde motorische vaardigheden onder de knie heeft, geeft dat het kind zelfvertrouwen en dit nodigt dan weer uit tot het leren van nieuwe motorische vaardigheden. Wij moedigen kinderen aan zelf hun motorische problemen op te lossen. In eerste instantie bieden we hulp met woorden, daarna geven we daadwerkelijke hulp, in geval dat nodig is, door bijvoorbeeld een motorische vaardigheid voor te doen. Het kind kan dan als het ware de kunst afkijken en zal dit als een uitdaging zien om dat zelf ook te gaan proberen. Wanneer dat niet lukt wordt het kind geholpen, door de pedagogisch medewerker, totdat het kind de motorische vaardigheid zelf onder de knie heeft.

Bij activiteiten geven we hulp aan de kinderen wanneer zij, na eerst zelf proberen, hun plannen niet kunnen uitvoeren of wanneer het spel dreigt te staken terwijl de verschillende mogelijkheden nog niet zijn uitgeput. Wij komen zelf met initiatieven voor activiteiten om de kinderen nieuwe ideeën te geven en hen te stimuleren zelf verder te borduren op die ideeën. Naar ons inziens moet er ook ruimte zijn voor eigen initiatieven en individuele uitdaging. Hieronder valt ook dat het kind aangeeft even te willen rusten of even lekker niks te doen.

2.2.1 Seksualiteit

Met kinderen praten over seksualiteit hoort ook bij de lichamelijke ontwikkeling. Peuters van een jaar of drie krijgen belangstelling voor hun eigen lichaam en praten over de verschillen tussen jongens en meisjes. Sommigen beginnen vragen te stellen. Leidsters beantwoorden de vragen op een manier die past bij (de leeftijd van) het kind. Respect voor anderen is ook hier het kernwoord en leidraad om op een natuurlijke wijze met het onderwerp om te gaan.

2.3 De sociaal-emotionele ontwikkeling

De wisselwerking tussen het kind en zijn omgeving is een belangrijke factor in het vormingsproces van het kind. Door het omgaan met anderen leert het kind zijn emoties hanteren in relatie tot zichzelf en anderen. Het begeleiden en volgen van het kind in zijn emotionele groei en creëert ruimte voor deze groei. Emoties worden verwerkt in het spel, alleen of met andere kinderen samen.

2.3.1 De sociale ontwikkeling

Kinderen leren hoe ze met andere mensen om moeten gaan door contact te maken. Het is belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen om te experimenteren hiermee en zo hun sociale vaardigheden te leren ontwikkelen.

Omdat bij baby's de leefwereld nog beperkt is tot de wieg, de box of de kinderwagen thuis, is een baby nog geheel afhankelijk van de ouder(s)/verzorger(s) en naaste familie die hem of haar verzorgen. Als de baby op het kinderdagverblijf komt wordt zijn leefwereld enigszins verruimd naar de groep en de pedagogisch medewerker die de verzorging gedeeltelijk overnemen. Fundamenteel voor het verloop van de sociale ontwikkeling is de kans die het kind krijgt om te wennen aan iemand die het nog niet kent en aan de nieuwe omgeving. Daarom gaan we er van uit dat kinderen een wenperiode nodig hebben als ze nieuw op het kinderdagverblijf komen. Bij een baby kan je als pedagogisch medewerker een stuk sociale betrokkenheid op zijn omgeving waarnemen, doordat de baby reageert op het geknuffeld worden, doordat de baby glimlacht bij het zien van de pedagogisch medewerker of het schrikt bij het zien van vreemden.

Pas door het kruipen en lopen wordt de leefwereld van het kind groter. Kinderen zullen nu niet alleen contact hebben met de pedagogisch medewerkers, maar ook met andere kinderen in het kinderdagverblijf. Tijdens de welbekende "eenkennigheidfase" (gemiddeld rond 8 maanden tot 1 jaar) gaat een kind duidelijk onderscheid ontdekken tussen personen en zijn voorkeur hierin aangeven.

Peuters zijn in hun ontwikkelingsfase in eerste instantie nog gericht op zichzelf. Ze spelen daarom ook nog niet 'met' andere kinderen, maar 'naast' andere kinderen. Peuters worden daarom op het kinderdagverblijf in hoofdzaak ook aangesproken als individu. Pas als het kind zichzelf goed heeft leren kennen, is het in staat zich te kunnen verplaatsen in gevoelens van anderen. Dan vindt er tevens een verschuiving plaats van 'naast' andere kinderen spelen naar 'met' andere kinderen spelen. De peuter leert in en door het spel geleidelijk omgaan met leeftijdgenootjes. Hierdoor leert het kind inzicht krijgen in zijn eigen gevoelens en leert andere reactiemogelijkheden. Tevens leert het kind al vroeg de betekenis van delen, troosten, helpen, rekening houden met anderen en omgaan met conflicten. Dagelijks worden de kinderen in vele terugkomende situaties geleerd dat ze moeten wachten op elkaar. Tijdens het eten moeten ze wachten totdat ze een boterhammetje hebben en als ze klaar zijn met eten moeten de kinderen wachten totdat iedereen klaar is. Het samen delen wordt gestimuleerd doordat ze speelgoed moeten delen. Het speelgoed is van de hele groep en samen spelen en delen hoort er bij.

We stimuleren de contacten met andere kinderen stapsgewijs om zo hun leefwereldje uit te breiden. Als het kind er aan toe is om 'met' een ander kind te spelen zullen we een activiteit aanbieden die je met zijn tweeën moet uitvoeren, eventueel onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. Als de begeleiding niet meer nodig is en het kind heeft deze vaardigheid onder de knie, dan zullen we een kleine groepsactiviteit aanreiken voor drie of meerdere kinderen. De kinderen leren zo met elkaar omgaan, ze leren rekening te houden met andere kinderen en leren te geven en te nemen. We breiden als het ware de spelsituatie uit en bieden nieuwe perspectieven.

De kinderen worden zowel individueel als in groepsverband aangesproken door samen te eten, te

drinken, in de kring te zitten, op te ruimen en andere activiteiten te doen.

2.3.2 De emotionele ontwikkeling

Kinderen hebben verschillende emoties. Deze emoties dienen te worden gerespecteerd, omdat de kinderen hiermee iets duidelijk willen maken. Er zijn verschillende emoties zoals verdriet, angst, boosheid, plezier, geluk, tevredenheid, verveling, eenzaamheid etc.

Omdat een baby een groot aantal mogelijkheden mist om zijn gevoelens kenbaar te maken, zal hij zijn emoties laten blijken door te gaan huilen. Belangrijk is dan om na te gaan wat de baby hiermee wil zeggen. Heeft het honger en is het tijd voor de fles, heeft het pijn en wil het getroost worden of wil het gewoon aandacht en vraagt het om geknuffeld te worden. De baby stopt (meestal) met huilen als zijn behoefte bevredigd wordt.

De peuter echter heeft al meer mogelijkheden ontwikkeld om zijn gevoelens kenbaar te maken. Zo kan de peuter zijn gevoelens laten blijken door handelingen, houding en gelaatsuitdrukkingen. Ook deze manieren om emoties te uiten moet serieus genomen worden. Bijvoorbeeld door deze gevoelens onder woorden te brengen en te vragen aan de kinderen of de uitdrukking op hun gezicht, hun houding of handelingen goed begrepen zijn. Op deze manier voelen kinderen zich ontvangen in hun gevoel en leren de kinderen door het benoemen van gevoelens meer vat op hun eigen emoties te krijgen.

2.3.3 De geloofsontwikkeling

Christelijke Kinderopvang Ikke besteed ook aandacht aan de geloofsontwikkeling van het kind. We zijn er van overtuigd dat wij kinderen, hoe jong ze ook zijn, mogen vertellen over Jezus. Dat Jezus van alle kinderen houdt en een relatie met de kinderen wil. We zijn echter van mening dat een kind alleen Gods liefde kan leren kennen als het kind ook werkelijk liefde ervaart van mensen om hem of haar heen. Een klein kind verbindt onbekende dingen namelijk met dingen die hij wel kent. Daarom vinden wij het belangrijk dat er naast de momenten in het dagprogramma waarin er een Bijbelverhaal verteld wordt, gedankt, gebeden en christelijke kinderliedjes gezongen worden, de pedagogisch medewerkers een bepaalde houding aannemen. In die houding moet naar voren komen dat zij de kinderen o.a. liefde, zorg en vertrouwen geven, betrokkenheid tonen, vergeven en dat ze de kinderen aanvaarden en respecteren als uniek persoon.

Door deze houding naar zowel collega's als naar kinderen toe, proberen we de kinderen ook bepaalde christelijke waarden en normen bij te brengen. Zoals liefde en respect voor elkaar, het helpen van elkaar, vriendelijkheid, vergeven, eerlijk zijn, geduldig zijn, mildheid, trouw, tederheid en zelfbeheersing. We hopen dat dit er toe zal leiden dat de peuter het voorbeeld van de volwassenen in zijn eigen leventje zal overnemen en daarnaast zoveel hoort en leert over Gods liefde voor mensen en kinderen, dat er daarna een steeds groeiend verlangen zal zijn om daar meer over te horen en te leren.

2.4 Cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling heeft betrekking op de ontwikkeling van taal (begrijpen en spreken) en denken: begrip en inzicht verwerven door de informatie uit de omgeving te ordenen, te onthouden, toe te passen en te combineren met nieuwe situaties. Taal en denken zijn nauw met elkaar verbonden.

Ieder kind ontwikkelt zijn of haar verstandelijke vermogens in zijn/haar eigen tempo. Het is de manier waarop kinderen de wereld om zich heen leren kennen. De kinderen leren voorwerpen en eigenschappen te herkennen en te onderscheiden. Ook leren kinderen verbanden te leggen.

Een baby leert zijn omgeving vooral kennen door waarneming. Door het waarnemen (zien, horen, proeven, ruiken en voelen) is een kind in staat zijn omgeving te leren begrijpen. De pedagogisch medewerkers zullen een baby dan ook stimuleren hun omgeving te leren begrijpen door zintuiggerichte activiteiten en zullen speelmaterialen aanbieden die hun zintuigen prikkelt. Met negen maanden ontwikkelt een baby bijvoorbeeld "object permanentie". Dit is het besef dat wat niet gezien kan worden toch nog aanwezig is. Dit besef kan gestimuleerd worden door het spelen van "kiekeboe"-spelletjes.

De peuter leert zijn omgeving ook kennen door waarneming, maar zal nu zelf ook op 'ontdekkingsreis' gaan. De pedagogisch medewerkers zullen de kinderen aanspreken op hun eigen niveau en hun mogelijkheden. De pedagogisch medewerker straalt hierbij vertrouwen uit in de mogelijkheid van het kind, waardoor het kind zelfvertrouwen krijgt. Door een kind te stimuleren, laat de pedagogisch medewerker merken dat ze vertrouwen heeft in de mogelijkheden van het kind. Loopt het goed af, dan geeft dat het kind plezier en een tevreden gevoel: 'Dat kan ik'.

Per groep is genoeg materiaal aanwezig om mee te gaan in iedere fase van de ontwikkeling van baby tot en met het schoolkind. Kinderen moeten hun behoeften wat dat betreft zelf kunnen aangeven waarbij het geholpen kan worden die activiteit uit te voeren. De nieuwsgierigheid van het kind kan ook door aangeboden activiteiten geprikkeld worden, waardoor het gestimuleerd wordt nieuwe ontdekkingen te doen. Het eigen initiatief van de kinderen wordt bevorderd doordat de inrichting van de groepsruimten is aangepast aan hun lengte. Zo zijn bijvoorbeeld de kasten laag en open en van kindvriendelijk materiaal gemaakt dat bij hun leeftijd past.

In de cognitieve ontwikkeling ontwikkelt het kind zich o.a. ook in het begrijpen van tijdsaanduidingen, het inzien van een bepaalde volgorde van activiteiten, leren vervullen van gegeven opdrachten, inzien van goed en kwaad en leren gehoorzamen. Fantasie is een belangrijk middel om alle ervaringen te verwerken en het zich eigen te maken.

2.4.1 Taal

Taal is een belangrijk middel om inzicht te krijgen in de omringende wereld. Een kind vraagt en krijgt in taal uitleg en hulp. De leidster speelt hierin een actieve rol door veel tegen het kind te praten. Zoveel mogelijk wordt op elke taaluitdrukking van het kind gereageerd; van de eerste klanken die de baby maakt tot de vragen en verhalen van de peuter. Er wordt door de leidster geen brabbeltaal gesproken of nagepraat. Ter stimulering van de taalontwikkeling organiseert de leidster verschillende activiteiten, zoals zang, taalspelletjes en spelletjes met klanken en geluiden. Met het verwoorden van alle begrippen en ontdekkingen wordt kinderen bij gebracht hierin structuur aan te brengen en wordt hun woordenschat vergroot. Op het kinderdagverblijf wordt alleen Nederlands gesproken.

2.4.2 Denken

Spelend bezig zijn is een leermoment voor het kind. Het kind leert onder meer door voorbeeld en nabootsing. Door allerlei dagelijkse gebeurtenissen te bespreken, ontstaat ordening om de wereld

van het kind. De leidster legt daarbij uit, benoemt de dingen en nodigt de kinderen uit om zelf te verwoorden.

Regelmatig doet de leidster een beroep op het vermogen van kinderen om zelf oplossingen te zoeken voor problemen. Op groep wordt veelzijdig materiaal aangeboden waardoor kinderen bezig kunnen zijn met kleuren, vormen en seizoenen.

2.4.3 VVE programma

Voor het stimuleren van de ontwikkeling wordt onder andere het voor en vroeg schoolse educatieprogramma Puk & Ko gebruikt. Dit is een speels taalprogramma voor (meertalige) peutergroepen. Puk & Ko besteedt namelijk aandacht aan drie belangrijke ontwikkelingsgebieden: taal, sociaal communicatieve vaardigheden en beginnend rekenen.

Puk & Ko biedt voor al deze kinderen uitdagende en speelse activiteiten waarin de peuters actief en zelfontdekkend bezig zijn. De nadruk ligt hierbij vooral op de taalvaardigheden spreken en luisteren en op de uitbreiding van de woordenschat.

2.5 Creatieve ontwikkeling

Christelijke Kinderopvang Ikke vindt het belangrijk dat de fantasie van het kind tot zijn recht komt en creativiteit in brede zin wordt aangemoedigd. Dus ook creativiteit in denken. Creativiteit vergroot het probleemoplossende vermogen van het kind. Stimuleer je kinderen in de ontwikkeling en de groei van hun creativiteit dan zijn ze later beter opgewassen tegen de ingewikkelde en complexe maatschappij. Doet zich een probleem voor dan hebben zij de mogelijkheid om op creatieve wijze tot een oplossing te komen.

De creatieve ontwikkeling wordt gestimuleerd door creativiteitsmateriaal en creatief spel, zowel binnen als buiten. Voorbeelden hiervan zijn ondermeer rollenspel en verkleedkleden.

2.6 Persoonlijkheidsontwikkeling

De persoonlijkheid is het geheel van eigenschappen, waarmee het kind in zijn wereldje staat en waardoor hij voor zichzelf en anderen uniek en herkenbaar is. Door zijn persoonlijkheid is hij te onderscheiden van alle andere kinderen.

Alle deelgebieden van de ontwikkeling zoals we die hiervoor beschreven hebben, dragen allen bij aan de persoonlijkheidsontwikkeling. De persoonlijkheidsontwikkeling is in verschillende aspecten op te splitsen, namelijk: identiteit, zelfstandigheid, zelfredzaamheid, zelfvertrouwen, eigenwaarde en respect.

3. PLAATSING

3.1 De groepsindeling

Op het kinderdagverblijf werken we met 3 verticale groepen voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Op de buitenschoolse opvang hebben we 2 groepen voor kinderen van 4 tot 13 jaar. Het kinderdagverblijf heeft 2 groepen van 12 kinderen en 1 groep met een maximum van 16 kinderen. De buitenschoolse opvang heeft een maximum van 20 kinderen per groep.

De kdv groepen zijn bewust verticaal. Op deze manier krijgen de kinderen minder te maken met wisselingen van leidsters en proberen we een thuissituatie na te bootsen waar jongere en oudere kinderen naast en met elkaar spelen en leren. We willen dat ieder kind zich gewenst en geaccepteerd voelt. Elke groep heeft vaste pedagogisch medewerkers. Voor kinderen is dit vertrouwd en veilig. Ook in geval van ziekte bij de pedagogisch medewerkers is er daardoor altijd één vaste pedagogisch medewerker op de groep. Dit bevordert de band die de pedagogisch medewerker in de loop van de tijd met ieder kind opbouwt.

3.2 Personeel

De pedagogisch medewerkers op het kinderdagverblijf hebben een verantwoordelijke en veelzijdige taak. Zij dienen te beschikken over kennis op het gebied van het verzorgen, begeleiden en stimuleren van jonge kinderen, op elk terrein van hun ontwikkeling. Verder dienen ze in staat te zijn een huiselijke, veilige en vertrouwde sfeer te scheppen voor de groep als totaal en voor alle groepsleden afzonderlijk. Wij werken in principe niet met uitzendkrachten, alleen in uiterste nood bij veel zieke medewerkers. Uitzendkrachten moeten zich wel kunnen identificeren met onze visie.

Naast de gediplomeerde pedagogisch medewerkers zijn er ook stagiaires op de groep die begeleid worden door een vaste begeleider. De pedagogisch medewerkers worden aangestuurd door de locatiemanager. Op het kinderdagverblijf is tevens een huishoudelijk medewerker aanwezig voor een aantal uren per week. De locatie wordt ondersteund door medewerkers van het kantoor. Ondersteuning die geboden wordt heeft o.a. betrekking op de planning en plaatsing, administratieve ondersteuning, kwaliteit en personeelszaken.

3.3 Plaatsing

Tijdens het kennismakingsgesprek hebben ouders al een uitgebreide rondleiding gehad op het kinderdagverblijf en zijn ze o.a. geïnformeerd over allerlei zakelijke aspecten, wachtlijst, ziektebeleid. Nadat de plaatsing definitief is vindt er voor de startdatum een plaatsinggesprek met de nieuwe ouders plaats op het kinderdagverblijf. De pedagogisch medewerkers van de desbetreffende groep nemen hiervoor zelf contact op met de ouder. De ouder ontvangt voor het gesprek diverse papieren om in te vullen zodat dit tijdens het gesprek besproken kan worden. Tijdens het gesprek wordt er uitleg gegeven over de dagelijkse gang van zaken en worden er met de ouders afspraken gemaakt over o.a. het eten, slapen, halen en brengen en andere bijzonderheden. De pedagogisch medewerker hanteert een checklist zodat alle relevante onderwerpen aan de orde komen. De ingevulde formulieren komen in het kinddossier op de groep zodat de informatie te allen tijde beschikbaar is voor de pedagogisch medewerkers.

3.4 Wennen

Om uw kind de kans te geven om te wennen, kunt u uw kind voorafgaand aan de startdatum twee uurtjes brengen (gratis) terwijl u zelf na een paar minuutjes afscheid neemt. Mocht volledige opvang na de startdatum nog teveel zijn voor uw kind, dan kan, in goed overleg met de pedagogisch medewerkers, aangepaste breng en haaltijden bespreekbaar zijn. Deze aangepaste tijden zullen steeds meer uitgebreid worden, afgestemd op de individuele behoefte van het kind. Pedagogisch medewerkers bieden tijdens deze periode extra vertrouwen en ondersteuning aan het kind, zodat het zich veilig en vertrouwd gaat voelen in de groep. Een kort en duidelijk afscheid van de ouders, biedt de meeste duidelijkheid voor het kind, waardoor het kind sneller wennen kan. Afspraak is, dat kinderen in principe vanaf de plaatsingsdatum hele dagen mogen komen, maar dat ouders er voor mogen kiezen om de kinderen de eerste tijd te laten wennen en korter op de locatie te laten zijn. Ouders betalen echter wel gewoon het volle tarief.

3.5 Informatie uitwisseling

De breng- en haaltijden zijn beschreven in de informatiebrochure en worden vermeld in de huisregels die ouders vanaf zomer 2011 meegestuurd krijgen bij het contract. Op de breng- en haaltijden worden belangrijke en leuke informatie over het kind door de pedagogisch medewerkers en de ouders uitgewisseld. Ouders kunnen tijdens brengmomenten praktische informatie over het kind of leuke anekdotes vertellen aan de pedagogisch medewerkers. Tijdens het ophalen van de kinderen, geven de pedagogisch medewerkers belangrijke informatie over het kind, zoals de activiteiten die het kind ondernomen heeft tijdens de opvangdag. Bij jonge kinderen onder de 12 maanden wordt een heen- en weerschriftje gebruikt, waarin zowel ouders als pedagogisch medewerkers informatie over het kind kan opschrijven. Van alle kinderen wordt elk jaar een plakboek/map bijgehouden van werkjes met verschillende thema's. Op 4 jarige leeftijd krijgt het kind dit plakboek mee naar huis. De contactmomenten op de groep zijn meestal kort vanwege het feit dat er bij breng en haalmomenten meestal één pedagogisch medewerker aanwezig is op de groep. Naast de jaarlijkse gesprekken over de ontwikkeling van uw kind op de groep, is het altijd mogelijk om een (extra) gesprekje met de pedagogisch medewerkers aan te vragen. Op 4 jarige leeftijd krijgen de ouders een overdrachtsformulier mee voor school.

4. DE DAG

4.1 Dagindeling

Op het kinderdagverblijf is een op het kind en de groep afgestemd dagritme waarbinnen het kind de juiste zorg krijgt. De groepen zijn zo samengesteld dat er de volle aandacht is voor de specifieke behoeftes die bij een bepaalde ontwikkelingsfase horen. Dit wordt geboden in een huiselijke sfeer waarbinnen het kind zich op zijn gemak voelt.

Veiligheid, geborgenheid en ritme vormen belangrijke voorwaarden. Het kind voelt zich veilig en geborgen als het kan rekenen op onze zorg en aandacht. Voor de baby's is de dagindeling afgestemd op het ritme van de individuele kinderen. Eet- en slaaptijden worden zoveel mogelijk van thuis overgenomen. Voor de dreumes en peuters is een vaste dagindeling, waarbinnen het individuele kind duidelijk deel uitmaakt van de groep. Nadat alle kinderen gebracht zijn, wordt er gezamenlijk om 9.30 uur met de kinderen fruit gegeten en sap gedronken, gevolgd door een gezamenlijke activiteit in de kring. Om 11.30 uur wordt er gezamenlijk geluncht en van 12.30 uur tot ongeveer 14/15.00 uur wordt er geslapen. Om 15.00 uur wordt er gezamenlijk een cracker gegeten en wat gedronken. Tussen het vaste programma door spelen de kinderen of worden er activiteiten gedaan. Bij mooi weer zijn ze natuurlijk veel buiten. Op vaste tijden worden de kinderen verschoond en/of op het toilet gezet.

4.2 Slapen en rusten

Tijdens het plaatsingsgesprek wordt er met de ouders een afspraak gemaakt over het slaapritme van hun baby of jonge peuter. Baby's slapen wanneer zij behoefte hebben om te slapen. De peuters worden na de lunch op hun eigen slaapkamer en bedje te slapen gelegd. Heeft een kind een andere slaapbehoefte dan wordt dit met de ouders besproken. Kinderen kunnen als ze moe zijn ook op de bank of op een slaapstretcher op de groep uitrusten.

4.3 Spelen en activiteiten

Spel is voor het kind de manier bij uitstek van ontdekken, ervaren en onderzoeken. Daarom neemt spel op het kinderdagverblijf een belangrijke plaats in. Al spelend ontwikkelt het kind zich en maakt contact met zijn omgeving. Het is belangrijk dat het kind zijn eigen spel kan ontwikkelen. Wij begeleiden het kind hierbij door hem aan te moedigen en te prikkelen. Wanneer het kind zelf speelt, neemt de leidster afstand. Zo wordt het kind in staat gesteld zich op zijn eigen creatieve manier te ontwikkelen en te uiten. Daarnaast organiseren we voor kinderen vanaf 3 jaar specifieke activiteiten gericht op deze leeftijdsgroep. Kinderen krijgen moeilijker en uitdagender speelaanbod. Er is een breed scala aan activiteiten. Dit omvat het spelen met materialen, muziek, woord en gebaar, taal, dans en beeld. Ter illustratie worden hieronder een aantal vormen uiteengezet.

4.3.1 Muzikale spelvormen, drama en expressie

Muzikale spelvormen zoals zingen, dansen en spelen op instrumenten krijgen veel aandacht op het kinderdagverblijf. Dagelijks zingen wij liedjes met de kinderen. Het samen zingen versterkt de band tussen de kinderen en de leidster. Tijdens het dansen leren de kinderen hun lichaam bewegen. Ze ontwikkelen gevoel van ritme en maat. Met instrumenten maken de kinderen zelf muziek. Als de olifant door het bos loopt, slaan we hard op de trommel en bij het vlindertje heel zachtjes. Begrippen als hard en zacht, hoog en laag krijgen zo inhoud. Het vertellen van een verhaal kan aanleiding zijn

om dit uit te beelden. Tijdens de dramatische expressie worden verhaaltjes en ervaringen uitgebeeld en omgezet in handelingen. Tekenen en schilderen geeft de kinderen de mogelijkheid zich uit te drukken.

4.3.2 Thema gericht werken

Op het kinderdagverblijf werken we themagericht. De thema's worden in onderling overleg gekozen en regelmatig afgewisseld. Thema's sluiten aan bij de seizoenen, de leskisten van het VVE programma Puk en Ko maar ook bij de diverse christelijke feesten. De spelmaterialen en het speelgoed wordt voor een deel aangepast aan het thema. Ook het knutselen wordt aangepast aan het thema. De programma's worden elke keer dat ze door de groepen gebruikt worden aangepast en uitgebreid zodat er een brede voorraad aan materiaal, knutselvoorbeelden ed aanwezig is.

Activiteiten op het kinderdagverblijf zijn behalve vrij spelen waarin de fantasie en het samenspelen belangrijk zijn, ook gerichte opdrachten. Deze opdrachten zijn niet verplicht maar worden wel gestimuleerd. De pedagogisch medewerkers maken het werk ook niet af. Het is niet belangrijk dat het product iets voorstelt; veel belangrijker is dat kinderen kennis maken met diverse materialen en leren om hun creativiteit te uiten. Er is een gevarieerd aanbod aan speelgoed aanwezig op elke groep.

4.4 Open deuren beleid

Om kinderen van meer dan één ruimte gebruik te kunnen laten maken, wordt er op het kinderdagverblijf een zogenaamd open deuren beleid gevoerd. Dat betekent dat er in de praktijk gebruik gemaakt kan worden van meer ruimtes dan alleen de eigen groepsruimte, en door kinderen van meerdere groepen tegelijk. Dit gebeurt altijd onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers.

4.5. Speelgoedbeleid

Op het kinderdagverblijf is een apart speelgoedbeleid waarin beschreven wordt welk speelgoedmateriaal aanwezig is en op welke wijze we nieuw speelgoed aankopen. Zo is er een brede variatie van verschillende materialen aanwezig zoals houten en plastic speelgoed. Op het kinderdagverblijf is geen speelgoed aanwezig dat bedoeld is om gewelddadig spel uit te lokken. Dit geldt ook voor speelgoed waar een moraal van uitgaat die wij niet over willen dragen op de kinderen. Door kinderen met verschillende speelgoedattributen te laten spelen, wordt beroep gedaan op het stimuleren van zintuiglijke ervaring en motoriek. Door de grote variatie aan speelgoed dat aansluit bij de verschillende spelgebieden kan het kind nieuwe uitdagingen aangaan.

4.6 Uitstapjes

Indien mogelijk, bij goed weer en voldoende personeelsbezetting, gaan de kinderen met de pedagogisch medewerkers een uitstapje maken. In de praktijk is dat meestal in de zomerperiode als er wat minder kindjes op de groep zijn. Daarbij proberen we rekening te houden dat we op verschillende dagen van de week een uitstapje maken zodat alle kinderen een keer aanbod komen. Op het kinderdagverblijf is een bolderwagen aanwezig waarmee makkelijk en veilig met een groepje kinderen een uitstapje gemaakt kan worden. In Deventer oost is een leuke kinderboerderij wat een leuke en leerzaam uitstapje van alle leeftijden is. Op het plaatsingsformulier geven ouders aan of hun

kind mee mag met een uitstapje. Bolderwagens en buggy's zijn voorzien van een adreskaart van het kindercentrum.

Bij wandelen geldt de volgende pedagogisch medewerker - kind ratio:

In de buggy mogen 1, maximaal 2 kinderen per pedagogisch medewerkers of stagiaire mee.

In de bolderwagen gaan maximaal 6 kinderen per pedagogisch medewerker mee. In de bakfiets kunnen maximaal 4 kinderen vast in een gordel mee. Sommige kinderen lopen aan de hand mee.

Collega's die achter blijven, houden het maximaal aantal kinderen over dat gerelateerd is aan het pedagogisch medewerker ratio.

Bij het wandelen zijn de pedagogisch medewerkers telefonisch bereikbaar voor leiding en collega's op het kinderdagverblijf. De bakfietsen worden geleend van de buitenschoolse opvang en worden alleen gebruikt voor kinderen ouder dan 2 jaar. Ouders moeten hiervoor toestemming geven. Het gebruik van de gordels is verplicht. Indien het regent wordt de plastic overkapping gebruikt. De pedagogisch medewerker die de kinderen begeleidt heeft in koude periodes een bodywarmer aan en een veiligheidshesje in de warme periodes.

4.7 Milieu en natuur

Kinderen leren met vallen en opstaan en hun nieuwsgierigheid ontwikkelt zich steeds verder. Kinderen worden geleerd de natuur te respecteren en tegelijkertijd ook de leuke dingen van de natuur te zien. Dit kan variëren van een bak met kikkervisjes op het kinderdagverblijf tot het spelen met kastanjes. Er worden educatieve, ontspannende uitstapjes georganiseerd zoals wandelingen in de omgeving of naar de kinderboerderij.

5. ETEN EN DRINKEN

5.1 Eten en drinken

Op het kinderdagverblijf wordt er met elkaar gegeten en gedronken. Gezamenlijk eten heeft meerdere functies. Behalve dat eten en drinken goed voor de ontwikkeling van het kind is, heeft het ook een sociale functie, een sfeerfunctie en een moment van rust. Op het kinderdagverblijf verzorgen we de broodmaaltijden, het drinken, fruit en de tussendoortjes.

In een apart voedingsbeleid staat uitgelegd hoe het kinderdagverblijf met voeding en drinken omgaat.

Er zijn verschillende tafelmomenten waarbij de kinderen verschillende soorten voeding en drinken krijgen aangeboden. De kinderen eten samen met de pedagogisch medewerkers die daarin ook een voorbeeldfunctie hebben. De kinderen krijgen eerst een boterham met hartig aangeboden en mogen vervolgens kiezen voor boterham(men) met zoet beleg. Kinderen worden nooit gedwongen hun bord leeg te eten. Ze krijgen kleine porties op hun bord en worden gestimuleerd voldoende te eten. Het 1^e broodje wordt door de pedagogisch medewerker gemaakt en wordt met een vorkje gegeten. De oudere kinderen mogen hun 2^e broodje zelf smeren en eten deze uit het vuistje. Bij een afwijkend eetpatroon of andere bijzonderheden zullen de ouders door de pedagogisch medewerkers worden ingelicht.

Er wordt op toegezien dat baby's en peuters goed drinken. Er zijn verschillende momenten op de dag waarbij er drinken wordt aangeboden. De kinderen krijgen melk, roosvicee of diksap en slappe thee aangeboden. Kinderen kunnen altijd water drinken als zij willen. Flesvoeding wordt op het kinderdagverblijf niet verstrekt, ouders dienen zelf mee te geven. Het is altijd mogelijk om borstvoeding te geven of mee te geven in een koeltas of ingevroren voorzien van naam en datum.

5.2 Dieet, allergie, andere culturen

Ouders zijn verantwoordelijk om de pedagogisch medewerkers op de hoogte te stellen van bijzonderheden en wensen rondom de voeding van het kind. Bijzonderheden zoals een allergie, dieet of wensen vanuit een geloofsovertuiging worden tijdens het plaatsingsgesprek op het intakeformulier vermeld. De pedagogisch medewerkers proberen een alternatief voedingsmiddel te geven als dit eenvoudig kan worden aangeschaft. Indien dit niet mogelijk is, of ingeval van traktaties bij festiviteiten, zorgen de ouders voor een alternatief. Op elke groep wordt duidelijk een zichtbare melding opgehangen over wat een kind wel of niet mag eten/drinken plus de eventuele vervangingsmogelijkheden. Als er kans is op heftige allergische reacties van het kind op een voedingsmiddel, dan geven de ouders dit tijdens het plaatsingsgesprek aan welke stappen er ondernomen dienen te worden.

5.3 Feesten en trakteren

Bij een verjaardag mag een kind een traktatie uitdelen. We hebben hiervoor in het voedingsbeleid afspraken en adviezen beschreven. De pedagogisch medewerkers vieren samen met het jarige kind zijn/haar verjaardag. In overleg met de ouders en pedagogisch medewerkers kijken we op welke dag de verjaardag wordt gevierd. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een feestmuts, slingers en ook op de buitendeur van de groep is zichtbaar dat er iemand jarig is. De kinderen mogen trakteren op de groep, alleen zijn niet alle traktaties geschikt om uit te delen. Wanneer ze niet geschikt zijn

worden ze in de laatjes van de kinderen gelegd. Ouders kunnen dan zelf beslissen of ze dit aan hun kinderen willen geven. Advies over traktaties kan altijd worden gevraagd, er hangen bij de deur ook voorbeelden van een leuke en gezonde traktatie. Ouders kunnen ook altijd in overleg een fototoestel/videocamera meegeven zodat de groepsleiding een foto of video kunnen maken van hun jarige kind. Natuurlijk wordt er uitgebreid gezongen voor de jarige.

5.4 Inkoop, bereiding en bewaren

De voedingsmiddelen worden wekelijks ingekocht bij vaste leveranciers. Er wordt vers brood en fruit ingekocht. Conform ons voedingsbeleid wordt er goed op toegezien dat beperkt houdbare levensmiddelen tijdig worden weggegooid. Flesvoeding wordt 1 keer opgewarmd en na 1 uur weggegooid. Ouders kunnen voor meer informatie over het voedingsbeleid kijken in de hygiënische richtlijnen zoals deze ook staan beschreven in het kwaliteitshandboek.

6. VERSCHONEN, TOILETGANG EN ZINDELIJK WORDEN

Het kinderdagverblijf verstrekt de luiers voor de kinderen. Kinderen die een luier dragen worden regelmatig gecontroleerd op een vieze luier en zo nodig verschoond. Ieder kind krijgt aan het eind van de dag eveneens een schone luier zodat het kind weer schoon naar huis gaat.

Peuters zien hoe andere kinderen met de zindelijkheidstraining bezig zijn en worden daardoor gestimuleerd. Wanneer de ouders van het kind thuis met zindelijkheidstraining bezig zijn en het kind er zelf aan toe is, kan dat op het kinderdagverblijf worden voortgezet.

We vragen op die leeftijd nog niet te veel van de peuter. We zijn van mening dat zindelijkheidstraining heel ontspannen en speels hoort te gaan. We dwingen kinderen dan ook niet op de toilet te gaan zitten. We houden tevens oog voor het tempo van ontwikkelen van het kind. Geen enkel kind leert op hetzelfde moment zijn blaas te beheersen. Wij kunnen het proces dan ook op geen enkele wijze bespoedigen. We kunnen het kind er wel bij helpen, door snel te reageren als het kind laat merken dat de nood hoog is. Daarnaast vinden wij het belangrijk het kind te prijzen als het is gelukt.

Kinderen die zelf naar het toilet kunnen gaan, lopen vanuit de groepsruimte al dan niet onder begeleiding van de pedagogisch medewerker, naar het toilet. Daarnaast wordt erop toe gezien dat zij hun handen wassen. Voor een uitgebreide beschrijving over zindelijkheid verwijzen wij naar het zindelijkheidsprotocol wat op elke groep aanwezig is.

7. HET KIND

7.1 Observeren

Nadat een kind gestart is met de opvang wordt het kind 3 maanden na startdatum geobserveerd. Dit gebeurt aan de hand van de observatiemethode Focus op kinderen. Met Focus op kinderen kijken locatiemanagers en pedagogisch medewerkers op een specifieke manier naar de ontwikkeling en het welbevinden van de kinderen en de pedagogisch medewerkers als geheel. Elk pedagogisch medewerker krijgt de zorg voor een vast aantal kinderen op de groep. Alleen bij wisselingen van personeelsleden kan het zijn dat de zorg voor een groepje kinderen wordt overgedragen aan een andere collega. De resultaten van de observaties worden meegenomen in de gesprekken tussen locatiemanagers en pedagogisch medewerkers en in de oudergesprekken.

Het welbevinden van een kind is niet alleen te meten door te kijken naar de individuele ontwikkeling van het kind, maar ook naar de omgeving waarin het kind zich bevindt. Er komen verschillende onderdelen aan bod deze geven onder andere inzicht in: de behoeften van het kind, de ontwikkeling, de activiteiten en de interesses van het kind, de rol en de plaats van het kind in de groep, de houding van de pedagogisch medewerkers met betrekking tot het kind, de kracht van de groep en de kracht van de pedagogisch medewerkers.

Na deze 3 maanden observatie wordt het kind jaarlijks met dezelfde methode geobserveerd. Elk jaar worden de ouders uitgenodigd voor een zogenaamd 10 minutengesprek. Deze vinden het hele jaar plaats. Indien er aanleiding is kan er vaker geobserveerd worden.

Op het moment dat de opvang met 4 jaar eindigt, wordt een overdrachtsformulier voor school aan de ouders meegegeven. Een kopie gaat in het kinddossier op de groep.

Voor meer informatie over het observatieprogramma Focus op kinderen, verwijzen we u naar de locatiemanager van het kinderdagverblijf.

Niet elk kind maakt een probleemloze ontwikkeling door. Als pedagogisch medewerkers zich zorgen maken over de ontwikkeling van een kind op een of meer gebieden spreken zij die ongerustheid uit naar de ouders. Omgekeerd verwachten wij dat als ouders twijfelen, zij deze twijfels delen met de groepsleiding. Samen proberen zij duidelijkheid te krijgen en inzicht te verwerven in het gedrag van het kind en de opvoedingssituaties. Soms is hulp van buitenaf gewenst of noodzakelijk. De aard van de extra zorg die het kind nodig heeft en de mate waarin Christelijke Kinderopvang Ikke deze extra zorg kan bieden, bepalen of het kind geplaatst kan worden of kan blijven. Dit gebeurt uiteraard in goed overleg met de ouders. In het protocol integratie van kwetsbare kinderen in de kinderopvang, hebben we hier meer over geschreven.

7.2 Corrigeren en belonen

Binnen alle vormen van opvang worden kinderen op een positieve wijze benaderd en wordt door middel van positieve aandacht het gewenst gedrag gestimuleerd. De pedagogisch medewerkers benaderen kinderen op een positieve manier, bouwen een goede band met hen op en zijn consequent in hun handelen. Zij werken op een opbouwende wijze met elkaar als groepsleiding, met kinderen en met ouders samen. Kinderen mogen dingen uitproberen, maar de groepsleiding bewaakt hierbij altijd de grenzen en stimuleert waar mogelijk is.

Wanneer een kind toch negatief gedrag vertoont, wordt gekeken naar het individuele kind en na gegaan wat de oorzaak van het gedrag zou kunnen zijn. De pedagogisch medewerkers kunnen op deze manier wellicht de oorzaak van het gedrag wegnemen of hier rekening mee houden. Wanneer een kind na een waarschuwing negatief gedrag blijft vertonen, zal de pedagogisch medewerker het kind op ooghoogte (gehurkt) op rustige, duidelijk wijze aanspreken en het daarbij ook aankijken. Bij herhaling kan het kind zo nodig voor korte duur op een bepaalde plek neergezet worden om zo even uit de situatie te worden gehaald. Er wordt zo kort mogelijk aandacht besteed aan het negatieve gedrag en het kind wordt eventueel afgeleid om te voorkomen dat het op deze manier steeds negatieve aandacht krijgt. Tegelijkertijd wordt positief gedrag (door complimenten) gestimuleerd.

Wij vinden het belangrijk om ouders een terugkoppeling te geven over het gedrag van hun kind.

7.3 Zieke kinderen

Op het kinderdagverblijf is een protocol ziekte en medicatie. Deze staat is ook op de website in te zien. Als het kind thuis ziek is geworden en dus niet naar het kinderdagverblijf kan komen, dient dit voor 9.00 uur telefonisch te worden doorgegeven. Wij beschouwen een kind als ziek als het hangerig en lusteloos is, over pijn klaagt, een herkenbare kinderziekte heeft en/of een temperatuur heeft van boven de 38 graden.

Wij zijn niet berekend op het verzorgen van zieke kinderen, dus als wij een van de genoemde signalen opvangen, nemen wij telefonisch contact op met de ouders. In overleg wordt besloten of, en zo ja, wanneer het kind moet worden opgehaald. Bij ongelukken die dringend eerste hulp behoeven en/of advies met betrekking tot gezondheidszaken kunnen wij terecht bij de GGD of bij een arts. Voor kinderen uit de omgeving is dat normaliter hun eigen huisarts. Voor kinderen die niet uit de omgeving komen kunnen we contact opnemen met een huisarts in de nabije omgeving van het kinderdagverblijf.

Als het gaat om een ongeval proberen we contact op te nemen met de ouders voordat we naar de dokter gaan, zodat zij hun kind kunnen bijstaan. Alleen in urgente gevallen zal de pedagogisch medewerker alvast met het kind naar de desbetreffende huisarts gaan. Een collega stelt de ouders dan zo snel mogelijk op de hoogte.

Op de informatieborden in de gang worden ouders op de hoogte gesteld van informatie die van belang kan zijn voor de kinderen of de ouders zelf.

7.4 Betrokkenheid van kinderen

Binnen het kinderdagverblijf wordt waar mogelijk de kinderen betrokken bij diverse activiteiten. Goed kijken en luisteren naar kinderen en kinderen zo mogelijk mee laten denken, bijvoorbeeld bij de keuze van een liedje, is belangrijk en geeft kinderen het gevoel dat ze gehoord worden. Op het kinderdagverblijf kunnen kinderen o.a. betrokken worden bij het tafeldekken of boodschapjes doen.

Vanuit het open deuren beleid en de 3+ activiteiten worden kinderen extra gestimuleerd om zelf een activiteit te kiezen.

8. INFORMATIE TUSSEN OPVANG EN OUDERS

Contacten tussen pedagogisch medewerkers en ouders zijn van groot belang voor de kwaliteit van de opvang. Door een goede afstemming over en weer zullen pedagogisch medewerkers in staat zijn om de kinderen tijdens hun verblijf beter te begrijpen en te begeleiden. Andersom krijgen ouders via de pedagogisch medewerkers een beeld van wat hun kind beleeft tijdens hun afwezigheid en hoe hun kind zich in een andere omgeving gedraagt.

8.1 Individuele contacten

Wanneer ouders voor het eerst het kindercentrum bezoeken krijgen ze een rondleiding en uitgebreide zakelijke en inhoudelijke informatie over het kindercentrum. Deze informatie kan ouders helpen bij het maken van een keuze voor de opvang van hun kind. Wanneer de plaatsing definitief is worden ouders uitgenodigd voor een plaatsingsgesprek op de groep. Tijdens dit gesprek komen allerlei zaken van de groep aan de orde.

Tijdens het brengen en het halen is er ook altijd ruimte om individuele informatie te delen, evenals het schriftje wat we voor jonge kinderen onder de 12 maanden gebruiken. Dit kan op praktisch gebied zijn als een kindje slecht heeft geslapen of op emotioneel gebied, bijvoorbeeld de komst van een baby of een verhuizing. Ook de jaarlijkse observatiegesprekken biedt ruimte om informatie uit te wisselen. Op verzoek van zowel ouders als de pedagogisch medewerker kan dit natuurlijk vaker.

8.2 Schriftelijke informatie

Elk kwartaal ontvangen ouders een algemene nieuwsbrief van het kinderdagverblijf. Hierin staat informatie die voor alle ouders van belang zijn. Onderwerpen kunnen zijn: beleidsveranderingen, organisatie veranderingen, informatie over pedagogische zaken, ouderraad, feestdagen. In de nieuwsbrief staan ook leuke nieuwtjes van de groepen, leuke activiteiten en meer.

Op de website vindt u, behalve de nieuwsbrieven, ook andere informatie digitaal zoals het pedagogisch beleidsplan, informatiebrochures, formulieren voor aanmelding, bij ziekte maar ook foto's van de groepen. Op de home pagina staan de laatste nieuwtjes.

8.3 Ouderbijeenkomsten

Twee keer per jaar organiseren we op het kinderdagverblijf een ouderavond. Tijdens de ouderavond in de maand mei wordt er vaak een centraal thema behandeld en kan de oudercommissie haar beleid toelichten. Tijdens de ouderavond in de maand oktober is het thema meer informeler en groepsgericht. Ouders kunnen op de groepswerkjes zien, een bepaald thema bespreken en praten met elkaar en de aanwezige groepsleiding.

8.4 Externe informatie

Het kindercentrum heeft in het kwaliteitshandboek beschreven hoe we omgaan met informatie die we van buiten krijgen, bijvoorbeeld het consultatiebureau wil graag informatie over het gedrag van een kind op de groep. In het protocol wordt beschreven hoe we met dit soort vragen omgaan. De locatiemanager zal de ouders in al dit soort verzoeken om toestemming vragen.

Wanneer een kind 4 jaar wordt en de opvang verlaat ontvangen ouders een overdracht voor school, deze kunnen de ouders zelf aan de leerkracht van hun kind geven. Een kopie blijft op de kinderopvang in het dossier van het kind. Indien het kind naar de bso van het kindercentrum gaat, zal

er een overdracht plaats vinden tussen de groepsleiding van het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang. Ook zal het laatste observatieformulier meegegeven worden.

8.5 Oudercommissie

Elke locatie dient een eigen oudercommissie te hebben. Binnen het kindercentrum is een enthousiaste oudercommissie actief. De oudercommissie houdt zich bezig met zowel locatiegebonden als organisatorische en beleidsmatige zaken. Op de locatie hangt een overzicht met namen van de oudercommissieleden. Op de website staan ook de gegevens en de taken van de oudercommissie vermeld. Evenals het e-mailadres waaronder ze te bereiken zijn. In de gang bij de entree aan de straatkant staat ook een brievenbus van de oudercommissie. De locatiemanager heeft minimaal 4 keer per jaar overleg met de oudercommissie. De leden van de oudercommissie ondersteunen ook locatiegebonden activiteiten zoals festiviteiten en ouderavonden.

8.6 Klachtenprocedure

Christelijke Kinderopvang Ikke heeft een interne klachtenregeling. Deze ligt ter inzage op het kantoor. Daarin staat beschreven dat als u ontevreden bent over een werkwijze of andere zaken, dit in eerste instantie met de desbetreffende pedagogisch medewerker of locatiemanager dient te worden besproken. Mocht u na afhandeling van uw klacht middels de interne klachtenregeling niet tevreden zijn, dan is er de mogelijkheid om u te richten tot de Stichting Klachtencommissie Kinderopvang (SKK), een externe klachtencommissie. De actuele poster en brochure zijn in te zien op het algemene informatiebord in de gang van het kinderdagverblijf.

Voor oudercommissies is het ook mogelijk om extern een klacht in te dienen. Daarvoor zijn we aangesloten bij de klachtenkamer oudercommissie van dezelfde organisatie.

9. INDELING VAN DE RUIMTE

9.1 Binnenruimten

De groepsruimten en gemeenschappelijke ruimten zijn zodanig ingericht dat de kinderen op een veilige manier kunnen spelen en ontdekken. De indeling van de groepsruimten biedt kinderen de mogelijkheid om zelf keuzes te maken. Er zijn allerlei hoeken gecreëerd zodat kinderen in kleine groepjes of alleen kunnen spelen, maar ook kunnen kiezen in welk hoekje zij willen spelen. Zij kunnen kiezen om rustig te spelen in bijvoorbeeld de poppenhoek en bouwhoek of voor een hoek waar zij bewegelijk spel kunnen spelen. Het zijn flexibele en uitdagende indelingen van de ruimte, waarbij de zelfstandigheid van het kind gestimuleerd wordt.

9.2 Buitenruimten

Wij vinden het belangrijk dat kinderen vaak buiten spelen. We streven ernaar om minimaal 1 a 2 keer per dag met de kinderen naar buiten te gaan waar zij keuze hebben uit verschillende materialen en speelmogelijkheden. De buitenruimte is zo ingericht dat kinderen uitgedaagd worden om de wereld om hen heen te ontdekken en buiten iets te beleven hebben. Kinderen ontdekken door te doen en te ervaren. Zij komen in contact met de natuur zoals zand, bladeren en gras. Er zijn volop fietsen en karren aanwezig, net als een zandbak met emmertjes, harkjes en schepjes. Er zijn groene afrasteringen gemaakt waarachter kinderen zich kunnen verstoppen, er is een stenen ontdekkingspad en grote keien om op te zitten of om vanaf te springen. Voor de allerkleinsten is een aparte babyhoek ingericht. In de zomer wordt er veel met water gespeeld.

10. VEILIGHEID EN HYGIENE

10.1 Calamiteitenplan en ontruimingsplan

Op het kindercentrum is een calamiteitenplan en ontruimingsplan aanwezig. Het ontruimingsplattegrond hangt zichtbaar op de groepen en is tevens te vinden in het kwaliteitshandboek. Het plan is bekend bij alle medewerkers die op de locatie werkzaam zijn. Er vindt 3 maal per jaar een ontruimingsoefening plaats. Op basis daarvan vindt een evaluatie en, indien nodig, bijstelling van het calamiteitenplan en ontruimingsplan plaats.

10.2 Bedrijfshulpverlening

Per locatie c.q. per dagdeel is er minimaal 1 pedagogisch medewerker aanwezig die in het bezit is van een diploma bedrijfshulpverlening (BHV'er). BHV'ers hebben de leiding tijdens een ontruiming of op het moment dat er iemand onwel wordt, totdat er professionele hulp aanwezig is. Elk jaar gaan de BHV'ers op herhalingscursus zodat zij op de hoogte blijven van de ontwikkelingen die er op dit gebied zijn.

10.3 EHBO

Alle pedagogisch medewerkers van Christelijke Kinderopvang Ikke beschikken over een diploma kinder-EHBO. Zij weten bij ongelukken of onwel worden van kinderen hoe zij moeten handelen, eventueel totdat er professionele hulp aanwezig is. Via een jaarlijkse herhalingscursus worden kennis en vaardigheden steeds opgefrist. Vanaf 2011 is AED (automatische externe defibrillator) onderdeel van de EHBO cursus.

10.4 Jaarlijkse inspectie

Onder de nieuwe Wet Kinderopvang wordt de veiligheid van de kinderen bewaakt door uitvoering van de Risico Inventarisatie en –evaluatie Veiligheid en Gezondheid (RIV en RIG). Deze inventarisaties vinden jaarlijks plaats, uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de locatiemanager. Aan de hand hiervan wordt ingeschat in hoeverre kinderen worden blootgesteld aan bepaalde risicofactoren op het gebied van veiligheid en gezondheid. In een actieplan worden vervolgens maatregelen geformuleerd, waarbij de verbeterpunten met de hoogste prioriteit het eerst dienen te worden aangepakt. Christelijke Kinderopvang Ikke is zelf verantwoordelijk voor een veilig en gezond leefklimaat.

De GGD voert jaarlijks een inspectie uit, waarbij ondermeer aan de hand van de RIV en RIG nagegaan wordt of een kinderopvangorganisatie voldoet aan de eisen die de Wet Kinderopvang stelt.

10.4.1 Veiligheidsmaatregelen op de groepen

In aanvulling op de eisen vanuit de Wet Kinderopvang, hanteren we o.a. de volgende regels:

- Zodra een baby kan zitten wordt het tijdens het kringetje en de maaltijden, bij voorkeur in een kinderstoel geplaatst.
- Baby's die niet kunnen zitten worden in een verhoogde wipstoelhouder geplaatst en op deze manier bij het kringgebeuren betrokken.
- Baby's zitten niet langdurig in een wipstoeltje
- De veiligheidsriemen worden altijd gesloten bij kinderstoel, autostoel, schommel en het wipstoeltje.

- Indien men tijdelijk geen toezicht kan houden op een baby die in verhoogde wipstoelhouder zit, wordt de wipstoel op de grond geplaatst.
- Het dragen van sjaaltjes of sieraden kan onveilig zijn voor jonge kinderen. De pedagogisch medewerkers dienen extra aandacht te besteden aan zowel eigen als door de kinderen gedragen sjaaltjes, sieraden en haarversiering. Elastiekjes en speldjes worden voor het slapen gaan uit het haar gehaald, dit omdat kinderen deze in de mond kunnen steken.
- Schoonmaakmiddelen worden boven op de keukenkast geplaatst of achter gesloten deuren.
- De pedagogisch medewerkers leren de kinderen na het plassen hun handen te wassen. Ook als de kinderen buiten hebben gespeeld gaan de kinderen eerst hun handen wassen voor zij aan tafel gaan.
- We brengen de kinderen zoveel mogelijk besef van gevaar bij door niet alleen iets te verbieden maar ook uit te leggen waarom iets gevaarlijks of onfris is.
- Meegebrachte knuffels worden door de leiding altijd bekeken op veiligheid en spenen die stuk zijn worden direct weggegooid. Spenen worden bewaard in het bakje of laatje van het kind.
- Speelgoed van huis meenemen gebeurt incidenteel. De groepsleiding attendeert ouders op het risico van stukgaan of wegraken. Vooral tijdens de wenperiode of bij belangrijke veranderingen kan een kind steun ervaren door de nabijheid van een vertrouwd stuk speelgoed.
- Het kindercentrum wordt dagelijks door de medewerkers en met ondersteuning van de huishoudelijk medewerkster schoongemaakt. Hygiënisch werken is van groot belang en daarom is in ons kwaliteitshandboek een protocol opgenomen met hygiënische richtlijnen.

10.4.2 Veiligheid en slapen

Aanvullende maatregelen:

- Bedden en boxen gaan altijd op slot
- In principe slapen baby's niet in een kinderwagen, zie hiervoor protocol kinderwagenbeleid.
- Alle kinderen slapen onder een laken en een deken. Daarnaast tot een jaar of 3 in een slaapzak. Deze worden door het kinderdagverblijf verstrekt.
- Het kinderdagverblijf volgt het protocol voorkoming van wiegendood voor kinderen onder de 12 maanden oud. Aanvullende regels hierbij zijn:
 - o Kinderen worden niet op de buik te slapen gelegd tenzij ouders daar schriftelijk toestemming voor hebben gegeven tijdens het plaatsingsgesprek.
 - o De temperatuur van de slaapkamer moet, indien mogelijk, niet warmer zijn dan 20 graden.
 - o Er worden geen matrasjes ouder dan 10 jaar gebruikt.
 - o Ter voorkoming van wiegendood mogen er geen doekjes op de wagenkap of het gezicht van het kind worden gelegd, ook niet gedeeltelijk.

10.4.3 Veiligheid en buiten spelen

De regels die gehanteerd worden tijdens het buitenspelen zijn:

- Kinderen tot 4 jaar moeten altijd in het zicht van de leiding spelen
- Eerstejaars stagiaires mogen niet zonder toezicht met kinderen buiten spelen
- Het buitenmateriaal wordt regelmatig opgeruimd
- Het plein wordt regelmatig geveegd en dagelijks opgeruimd.

- Speeltoestellen worden jaarlijks gecontroleerd door een firma die gespecialiseerd is in inspectie, advisering en certificering van speeltoestellen (speeltopveilig). Per kwartaal vindt een visuele controle door de locatiemanager plaats.
- Kinderen mogen alleen met materiaal spelen dat voor hun leeftijd en vaardigheden geschikt is.
- Het buitenspeelgoed wordt regelmatig door de pedagogisch medewerkers gecontroleerd.
- Er worden veilige hekken gebruikt en er wordt goed gelet op het sluiten van de hekken. We verwachten ook van de ouders dat zij hier ook zorgvuldig mee omgaan.
- Kinderen worden, indien nodig, regelmatig ingesmeerd met zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor.
- Aan de ouders wordt gevraagd petjes of hoedjes mee te geven en bij warm weer thuis in te smeren. Kinderen spelen niet langer dan veilig is in de zon (afhankelijk van leeftijd, bescherming en huidtype).
- Kinderen mogen niet op blote voeten lopen tenzij er met water wordt gespeeld.
- De kinderen worden regelmatig geteld aan de hand van de aanwezigheidslijst.

10.4.4 Veiligheid en uitstapjes

- Buiten het terrein geldt dat er een goed pedagogisch medewerker - kindratio moet zijn volgens de regels van het wandelen, zie ook hoofdstuk 4.6 in dit pedagogisch beleidsplan.
- De leiding mag kinderen met de eigen auto vervoeren alleen indien vervoer van de kinderopvang niet aanwezig is. Hiervoor is een extra verzekering afgesloten. Ook wordt hierbij het protocol vervoer gevolgd.
- De pedagogisch medewerker loopt naast of achter de kinderen.
- Kinderen mogen alleen mee op een uitstapje indien de ouders schriftelijk toestemming hebben gegeven. Dit wordt vastgelegd tijdens het plaatsingsgesprek en opgeborgen in het kinddossier op de groep. Deze toestemming geldt voor de gehele contractperiode.
- Kinderen aaien alleen dieren waarbij dat vertrouwd is, bijvoorbeeld een geitje op de kinderboerderij maar geen willekeurige kat of hond op straat.
- Als er invalkrachten of stagiaires meegaan, loopt de vaste pedagogisch medewerker op een plaats vanwaar uit ze goed overzicht kan houden.

10.4.5 Veiligheid en kwetsbare kinderen

Kinderen met een handicap, chronische ziekte of ontwikkelingsstoornis (kwetsbare kinderen) zullen soms meer aandacht behoeven dan andere kinderen wat betreft de veiligheid. Hierbij volgen we het beleid integratie van kwetsbare kinderen in de kinderopvang. De pedagogisch medewerker controleert altijd of de situatie goed is voor het kind, de groep en of het werkbaar is. Intensief contact met de ouders vinden we hierbij zeer belangrijk.

Bijlage 1 Specifieke kenmerken kdv de Waterjuffer

Gegevens:	Kinderdagverblijf de Waterjuffer Waterjuffer 6 7423 HH Deventer 0570-658062
Groepen:	Groep Giraf Groep Olifant Groep Leeuw
Opvangaanbod:	reguliere opvang, verticale groepen, verlengde ochtendopvang, wisseldagen.
Accent:	christelijke identiteit
Spec. activiteiten:	VVE programma Puk & Ko / LEEFI, ouderavonden, viering van de christelijke feesten, open deuren beleid, jaarlijks IKKE jarig dag, zomer spetterfeest, voorleesontbijt, fotograaf, opa en omadag, werken met thema's, natuurlijke buitenspeelruimte, groepsoverstijgende activiteiten.
Inclusief:	eten, drinken, fruit, luiers. Flesvoeding wordt niet verstrekt
Indeling gebouw:	Binnenkomend via de entree aan de straatkant komt u in de BSO ruimte van BSO Kleurrijk. Rechts van deze entree bevindt zich het kantoorgedeelte. Lopend door de BSO ruimte komt men in de speelgang. Aan de speelgang bevinden zich 3 groepsruimten met ieder 2 slaapkamers en een verschoonruimte. Het buitenspeelplein bevindt zich aan de andere kant van de lange speelgang.
Specifieke afspraken:	Ondersteuning van een aantal uren door een huishoudelijk medewerkster.
Dagindeling:	
07.00-07.30	De vroege kinderen worden op de groep giraf gebracht en beginnen gezamenlijk rustig aan tafel met een boekje of een puzzel. Kinderen die een broodje hebben meegenomen eten rustig hun ontbijt. Er is tijd voor overdracht en een gesprekje met de ouders en de pedagogisch medewerker.
07.30-09.00	Alle groepen zijn geopend en de al aanwezige kinderen gaan naar hun eigen groep. Er vindt een overdracht plaats naar de andere pedagogisch medewerkers. De kinderen kunnen vrij spelen of zitten aan tafel voor een puzzel, boekje of andere activiteit. Kinderen worden gebracht.

09.30	Er wordt aan tafel of in de kring wat gedronken met fruit. Hierna wordt er een boekje voorgelezen met een christelijk thema. Daarna is er tijd om liedjes te zingen.
10.00	Vrij spelen, bij droog weer naar buiten. Afhankelijk van het programma wordt het VVE programma uitgevoerd met bijbehorende activiteiten.
10:30	Verschonen
11.30	Lunch.
12.30	Kinderen die de middag ook blijven en nog slaap nodig hebben worden naar bed gebracht.
12.30-13.00	Ochtendkinderen worden gehaald.
13.00-13.30	Middagkinderen worden gebracht en eventueel in bed gelegd. Voor de kinderen die wakker blijven is dit een geschikt moment om te knutselen. Zo is er ook even wat rust op de groep. Soms wordt er ook op de gang gespeeld.
14:30-15:00	Kinderen uit bed. Luiers controleren.
15.00-15.30	Drinken en een koekje. Verhaal en liedjes zingen met een neutraal thema.
16.00	Vrij spelen, bij droog weer naar buiten. Soms vindt er ook een activiteit plaats afhankelijk van het programma.
16:30	Luiers verschonen
17.00-18.00	De middagkinderen kunnen worden opgehaald. Kinderen kunnen doorspelen tot ze door hun ouders worden opgehaald. In de zomer blijven de kinderen ook wel buiten spelen.

De baby's hebben uiteraard hun eigen ritme. Met de ouders worden de voedingstijden en slaaptijden besproken.

Bijlage 2 Beleid /Protocollen horende bij pedagogisch werkplan

1. Speelgoedbeleid
2. Voedingsbeleid en specifieke protocollen zoals flesvoeding opwarmen, broodmaaltijd ed.
3. Zindelijkheidsprotocol
4. Observatieprogramma Focus op kinderen
5. Beleid rondom kwetsbare kinderen in de kinderopvang